

# NEWSLETTER

ПРАВОВИЙ ВІСНИК

7 ГРУДНЯ 2016

## ЗМІСТ

<b>Антимонопольне право</b>	Як правильно відповідати на інформаційні запити АМКУ	2
<b>Комерційна діяльність</b>	Кабмін схвалив правила виробництва органічної продукції	3
<b>Корпоративне право</b>	Прийнято закон про запобігання рейдерству	3
<b>Нерухомість</b>	Продовження мораторію на відчуження сільськогосподарських земель	5
<b>Податкове право</b>	Роз'яснення щодо податкових наслідків реінвестиції дивідендів	6
<b>Рекламне право</b>	Реклама в ЗМІ: специфіка юридичного аналізу рекламних матеріалів	6
<b>Реструктуризація</b>	Прийнято закон про фінансову реструктуризацію	7
<b>Трудове право</b>	Надання додаткової відпустки окремим категоріям працівників	9

## АНТИМОНОПОЛЬНЕ ПРАВО

### Як правильно відповідати на інформаційні запити АМКУ

Антимонопольний комітет України продовжує вивчати та досліджувати ринки України з метою визначення меж окремих товарних ринків, визначення можливого монопольного (домінуючого) становища окремих суб'єктів господарювання чи узгоджених дій окремих учасників відповідних ринків. У 2016 році АМКУ акцентував свою увагу на дослідженні ринку паливно-енергетичних ресурсів, фінансового сектору, фармацевтичного ринку, сфери обігу підакцизних товарів, ринку мережі оптової торгівлі продуктами харчування тощо.

#### *Правові підстави для направлення вимог про надання інформації*

Фахівці-державні службовці АМКУ, з метою дослідження товарних ринків і ринків послуг, розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції чи з ініціативи органів АМКУ, надсилають суб'єктам господарювання письмові вимоги про надання відповідної інформації. Слід зазначити, що суб'єкти господарювання зобов'язані надати відповідну інформацію за отриманим запитом. Вимоги органів АМКУ про надання інформації можуть передбачати як одноразове, так і періодичне надання інформації з метою постійного моніторингу цін на продукцію чи на послуги на відповідному ринку.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції АМКУ має повноваження при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від юридичних осіб, інших суб'єктів господарювання, їх структурних підрозділів, філій, представництв, їхніх посадових осіб та працівників, фізичних осіб надати інформацію, зокрема з обмеженим доступом. При цьому законодавство визначає інформацію як відомості в будь-якій формі та вигляді, які збережені на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації, карти, діаграми, органіграми, малюнки, схеми, фотографії, голограми, кіно-, відео-, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їхніх елементів), пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості.

Таким чином АМКУ та його органи вправі запитувати й отримувати від суб'єктів господарювання практично будь-яку інформацію, як у формі письмових пояснень на поставлені запитання, так і у вигляді долучених, належним чином завірених, копій документів, які можуть мати гриф «з обмеженим доступом», «конфіденційна інформація» чи навіть «комерційна таємниця».

[Повна версія статті «Як правильно відповідати на інформаційні запити АМКУ»](#)

## КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

### Кабмін схвалив правила виробництва органічної продукції

31 серпня 2016 року Кабінет Міністрів України Постановою № 587 затвердив правила виробництва органічної продукції, якими визначив основні вимоги до виробництва органічної продукції рослинного походження і агротехнологічні особливості при її виробництві.

Так, в процесі виробництва органічної продукції її виробник повинен забезпечити:

- здійснення господарської діяльності, яка не створює шкідливого впливу на стан земель та родючість ґрунтів, сприяє підвищенню їх родючості та інших якісних показників тощо;
- мінімальне використання ресурсів, які не відновлюються, і продуктів несільськогосподарського походження;
- використання переваг біологізації землеробства шляхом розширення посівів багаторічних трав і впровадження бактеріальних препаратів, збільшення площ сільськогосподарських культур, посіяних на зелене добриво;
- використання у виробництві процесів, що не завдають шкоди навколишньому середовищу та здоров'ю людей;
- утилізацію відходів і побічних продуктів рослинного походження в ході виробництва органічної продукції;
- облік місцевого або регіонального екологічного балансу при виборі продукції (сировини) для виробництва.

Під час виробництва органічної продукції застосування органічних добрив має сприяти оптимізації живлення рослин і відтворенню родючості ґрунту, забезпеченню бездефіцитного балансу поживних речовин у ґрунті, підвищенню врожайності та якості продукції рослинництва.

Також, Постанова забороняє при виробництві органічної продукції застосування хімічних добрив, пестицидів, ГМО і їх похідних, продуктів, вироблених з ГМО, консервантів.

## КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

### Прийнято закон про запобігання рейдерству

6 жовтня 2016 року ВРУ прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запровадження європейських стандартів захисту прав власності та економічних інтересів громадян та інвесторів», який спрямований на ліквідацію рейдерських схем та посилення захисту права власності в Україні.

Зокрема до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» була внесена норма, якою передбачено, що справжність підписів засновника (учасника), уповноваженої ними особи або голови та секретаря загальних зборів на рішенні уповноваженого органу управління юридичної особи, установчому документі, передавальному акті та розподільчому балансі юридичної особи, заяві про вихід з товариства, що подається для державної реєстрації змін про юридичну особу, повинна бути нотаріально засвідчена.

При цьому громадським та благодійним організаціям не потрібно буде нотаріально завіряти підписи на рішеннях про внесення змін і в установчих документах, крім випадків, коли вони самостійно встановлюють таку вимогу в своїх установчих документах.

Серед змін, які внесені до Закону України «Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обтяжень», варто відзначити такі нововведення:

- обов'язок реєстратора при отриманні пакету документів для проведення реєстраційної дії, повідомити про це власника майна, щодо якого буде вчинена реєстраційна дія;
- обов'язкова реєстрація заяви власника об'єкта нерухомого майна про заборону вчинити реєстраційні дії в Державному реєстрі прав та відновлення реєстраційних дій лише за рішенням суду, що набрало законної сили або заяви власника;
- збільшення строку для подання скарги на дії або бездіяльність державного реєстратора до Міністерства юстиції України та його територіальних органів з 30 календарних днів до 60 календарних днів;
- надання права Міністерству юстиції України здійснювати моніторинг реєстраційних дій в Єдиному державному реєстрі прав на нерухоме майно;
- обов'язкове використання державним реєстратором відомостей Державного земельного кадастру, Єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів;
- обов'язкове надання в паперовому вигляді витягу із державного реєстру прав.

Посилено кримінальну та адміністративну відповідальність. Зокрема в Кримінальному кодексі посилено відповідальність за такі злочини:

- захоплення цілісного майнового комплексу, його частини, або будівель, споруд, земельної ділянки, об'єктів будівництва, інших об'єктів та незаконне припинення або обмеження діяльності в цих об'єктах та обмеження доступу до них за відсутності ознак вимагання, – штраф від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, особою, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних

осіб-підприємців та громадських формувань, державним виконавцем, приватним виконавцем – штраф до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешт на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до двох років;

- зловживання з боку державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації прав, особи, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, з боку державного виконавця, приватного виконавця з метою отримання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб, – обмеження волі на строк до трьох років із позбавленням права займати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до десяти років.

В Кодексі про адміністративні правопорушення посилено відповідальність посадових осіб, які порушують встановлені законом строки проведення державної реєстрації фізичних і юридичних осіб або громадських формувань, або порушують встановлений порядок державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. За такі порушення передбачені штрафи від 200 до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також зміни торкнулися закону «Про нотаріат». Законодавці уточнили підстави, за якими може бути анульовано свідоцтво про право на нотаріальну діяльність, та надали повноваження Міністерству юстиції готувати подання до Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату про анулювання свідоцтва про право здійснювати нотаріальну діяльність.

Закон набрав чинності 2 листопада 2016 року.

## **НЕРУХОМІСТЬ**

### **Продовження мораторію на відчуження сільськогосподарських земель**

6 жовтня 2016 року Президент України підписав Закон стосовно внесення змін до положень Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель. Відповідно до Закону до 1 січня 2018 року продовжується мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення.

Прийнятий Закон передбачає, що до набуття чинності закону, який регулює питання обігу земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2018 року, не допускається купівля-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення.

Закон набрав чинності 2 листопада 2016 року.

## ПОДАТКОВЕ ПРАВО

### Роз'яснення щодо податкових наслідків реінвестиції дивідендів

6 жовтня 2016 року Державна фіскальна служба України опублікувала Лист, в якому дала роз'яснення щодо оподаткування податком на прибуток реінвестицій дивідендів, спрямованих на збільшення статутного капіталу товариства.

Одним із можливих способів поповнення статутного капіталу товариства є реінвестиція дивідендів, які, зокрема, були нараховані на користь нерезидентів. При цьому потрібно зазначити, що податкові наслідки такої операції будуть залежати від того, чи капіталізацію дивідендів здійснює нерезидент фізична чи юридична особа.

У випадку, якщо йдеться про нерезидента юридичну особу, то нерезидент-власник корпоративних прав повинен внести до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток, а також, якщо інше не передбачено міжнародними угодами, так званий податок на репатріацію у розмірі 15%. Таким чином, доходи нерезидента із джерелом їх походження з України у вигляді дивідендів підлягають оподаткуванню незалежно від способу використання такого доходу, у тому числі такого як реінвестиція.

Що стосується нерезидентів фізичних осіб, то тут передбачений зовсім інший порядок оподаткування реінвестованих доходів. Так доходи нерезидентів фізичних осіб у формі дивідендів оподатковуються за такими ж правилами, що і доходи резидентів (за деякими винятками). Таким чином із суми реінвестованих дивідендів нерезиденту, власнику корпоративних прав, потрібно утримати податок на доходи фізичних осіб (ставка 18% або 5%), а також військовий збір у розмірі 1,5%.

## РЕКЛАМНЕ ПРАВО

### Реклама в ЗМІ: специфіка юридичного аналізу рекламних матеріалів

Враховуючи реалії сьогодення та боротьбу багатьох підприємств за ринок, велику частину ефіру на телебаченні та в інших засобах масової інформації займає реклама різних товарів (робіт, послуг). Проблема в тому, що така реклама не завжди відповідає чинному законодавству України. В рекламних матеріалах рекламодавців поряд із іншим змістовним наповненням присутні також об'єкти права інтелектуальної власності, які мають відповідати чинному законодавству України про інтелектуальну власність. Як же не порушити права третіх осіб під час виробництва та розповсюдження рекламних матеріалів у ЗМІ?

### *Об'єкти права інтелектуальної власності у рекламних матеріалах*

У різних рекламних матеріалах, які створюються рекламними агентствами на замовлення рекламодавців чи безпосередньо силами самого рекламодавця, міститься чимало об'єктів права інтелектуальної власності, які мають бути «чистими», щоб їх можна було офіційно оприлюднювати чи розміщувати в засобах масової інформації. Адже рекламування носить не інформаційний, а комерційний характер і розміщення рекламних матеріалів має на меті отримання комерційної вигоди для рекламодавця (наприклад, збільшення обсягів продажу товарів, робіт чи послуг).

У рекламних матеріалах можуть використовуватися різні об'єкти права інтелектуальної власності, такі як зображення з фото-банків, ілюстрації художників, створений дизайнером дизайн, торгові марки та слогани рекламодавця. Також в рекламних матеріалах може бути зображено торгові марки третіх осіб, з якими рекламодавець уклав договори про співпрацю чи спільне просування товарів на відповідному ринку.

[Повна версія статті «Реклама в ЗМІ: специфіка юридичного аналізу рекламних матеріалів»](#)

## **РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ**

### **Прийнято закон про фінансову реструктуризацію**

19 жовтня 2016 року набув чинності Закон України «Про фінансову реструктуризацію», який розроблено з метою подолання негативних наслідків у фінансовому секторі, спричинених кризовими процесами в економіці України та на виконання зобов'язань України перед міжнародними фінансовими організаціями. Закон діятиме до 19 жовтня 2019 року.

Закон передбачає можливість відновлення господарської діяльності для боржників, що перебувають у критичному фінансовому стані, шляхом реструктуризації їхніх грошових зобов'язань та/або господарської діяльності. Схожа можливість реалізована в ст. 6 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Закон, зокрема, встановлює:

- умови участі боржника та кредиторів у процедурі фінансової реструктуризації, а також участь Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та державних банків у такій процедурі;
- основні засади співробітництва між кредиторами під час проведення процедури фінансової реструктуризації;
- зобов'язання боржника щодо надання інформації та проведення огляду його господарської діяльності;
- умови отримання боржником фінансування під час проходження процедури фінансової реструктуризації.

Особливостями застосування нового Закону є:

- реструктуризація проводиться без звернення до суду шляхом переговорів між боржником, його пов'язаними особами та залученими кредиторами;
- боржником є виключно юридична особа, яка при цьому має заборгованість хоча б перед однією фінансовою установою, що не є пов'язаною з боржником, та ініціює проведення процедури фінансової реструктуризації відповідно до Закону. При цьому боржником не може бути фінансова установа або казенне підприємство;
- до складу грошового зобов'язання боржника включаються неустойка (штраф, пеня) та інші майнові чи фінансові санкції (на відміну від грошового зобов'язання в банкрутстві);
- боржник має право на застосування Закону в разі, якщо його діяльність визнається перспективною, тобто якщо залучені кредитори підписали згоду на реструктуризацію. Крім того, перспективність підтверджується звітом про проведення огляду фінансово-господарської діяльності;
- загальний строк проведення процедури фінансової реструктуризації не може перевищувати 180 днів;
- боржник не має права подавати заяву про реструктуризацію протягом 18 місяців після початку проведення процедури фінансової реструктуризації за його попередньою заявою або після ініціювання боржником санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство;
- якщо заяву про реструктуризацію подають декілька боржників, які є пов'язаними особами і мають хоча б одного спільного кредитора – фінансову устанovu, то фінансова реструктуризація таких боржників може проводитися в рамках однієї процедури, за умови письмового погодження залученими кредиторами – фінансовими установами;
- підписання Рамкового договору, який урегульовує принципи та засади координації між фінансовими установами. При цьому, проект Рамкового договору розробляє та оприлюднює НБУ, а фінансові установи приєднуються до нього шляхом повідомлення НБУ;
- якщо в процедурі беруть участь декілька фінансових установ, то вони мають право створювати координаційний комітет. Інші кредитори можуть створювати комітет кредиторів;
- якщо на дату початку процедури фінансової реструктуризації до господарського суду подана заява про порушення провадження у справі про банкрутство боржника, залучений кредитор або боржник має право до прийняття судом ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство подати клопотання про зупинення процедури банкрутства.

Закон передбачає створення Спостережної ради, яка утворює та формує Секретаріат, Арбітражний комітет та затверджує список арбітрів.

Секретаріат вирішує адміністративні та процедурні питання, а також розробляє рекомендації. Арбітражний комітет вирішує спори під час проведення процедури фінансової реструктуризації.

Для ініціювання процедури необхідно:



- подання боржником заяви до Секретаріату;
- згода залучених кредиторів, яка має бути підписана фінансовими установами, які володіють не менше 50 відсотками загальної суми вимог фінансових установ.

Після ініціювання процедури вводиться мораторій та розробляється план реструктуризації боржника. План затверджується на зборах залучених кредиторів. Боржник та залучені кредитори зобов'язані завершити переговори та затвердити план реструктуризації протягом 90 календарних днів з дати проведення процедури фінансової реструктуризації. Строк може бути продовжено ще на 90 днів.

Слід звернути увагу, що Закон вносить зміни до низки законодавчих актів, зокрема, в Законі України «Про банки і банківську діяльність» вводиться можливість розкриття банківської таємниці: банки, які беруть участь у процедурі фінансової реструктуризації, мають право надавати інформацію, що містить банківську таємницю стосовно боржника, його поручителя (майнового поручителя), пов'язаних осіб боржника, без їхньої згоди іншим учасникам процедури фінансової реструктуризації, а також органам, що забезпечують проведення процедури фінансової реструктуризації.

Також на період дії планів реструктуризації НБУ не застосовує заходів впливу за порушення економічних нормативів, що робить фінансову реструктуризацію вигідною для банків.

В цілому можна сказати, що Закон дає можливість перспективним боржникам відновити свою господарську діяльність без застосування складної та довгої процедури банкрутства. Крім того, Закон захищає інтереси фінансових установ, надаючи їм певні переваги перед іншими кредиторами та встановлюючи єдині правила взаємодії.

## **ТРУДОВЕ ПРАВО**

### **Надання додаткової відпустки окремим категоріям працівників**

21 жовтня 2016 року Міністерство соціальної політики України опублікувало Лист № 1344/13/84-16 «Щодо надання відпусток окремим категоріям працівників». У цьому Листі Міністерство розглянуло питання надання додаткової відпустки працівникам, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, яке передбачено п. 1. ст. 8 Закону України «Про відпустки».

Так до роботи, яка пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням, також належить робота на електронно-обчислювальних та обчислювальних машинах (у тому числі персональних комп'ютерах). За виконання

такої роботи законодавство передбачає надання працівникам щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці тривалістю до 4 календарних днів.

Це положення Закону України «Про відпустки» часто ставилось спеціалістами під питання, адже список професій і посад, робота на яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням, затверджувався ще в 1997 році, коли технічні характеристики персональних комп'ютерів були зовсім іншими.

Разом з тим, у зв'язку з публікацією Міністерством соціальної політики України нового Листа, це положення Закону України «Про відпустки» потрібно вважати актуальним і зараз. Окрім цього, потрібно зазначити, що дія положення поширюється на всіх працівників, незалежно від посади (професії), які у своїй роботі застосовують персональний комп'ютер.

### Контактні особи:

Ігор Дикунський, LL.M., партнер  
[igor.dykunskyy@DLF.ua](mailto:igor.dykunskyy@DLF.ua)

Дмитро Сикалюк, юрист  
[dmitriy.sykaluk@DLF.ua](mailto:dmitriy.sykaluk@DLF.ua)

Цей Правовий вісник містить короткий огляд поточних змін в українському законодавстві та не може розглядатись як юридична консультація. Для отримання детальнішої інформації або рекомендацій щодо конкретних питань, просимо звернутися до вказаних контактних осіб або скористатися формою зворотного зв'язку на нашому сайті.

Цей Правовий вісник є безкоштовним щомісячним електронним виданням. Якщо Ви більше не хочете його отримувати, будь ласка, надішліть короткий лист на [info@DLF.ua](mailto:info@DLF.ua)

---

### DLF attorneys-at-law

Бізнес-центр «Торус» | вул. Глибочицька, 17д | 04050 Київ | [www.DLF.ua](http://www.DLF.ua) | [info@DLF.ua](mailto:info@DLF.ua)  
T +380 44 384 24 54 | F +380 44 384 24 55